

Monorailem na lotnisko? Odpowie na to studium Kolei Metropolitalnej

Gdzie powinny powstać nowe przystanki kolejowe? Ile dodatkowych pociągów jest potrzebnych, aby kolej stała się środkiem transportu pierwszego wyboru? Czy pociągi zmieszczą się na już istniejących torach, a jeśli nie, to gdzie w pierwszej kolejności powinny zostać wybudowane nowe? To najważniejsze pytania, na które odpowiedź poznamy za 18 miesięcy. Zostaną one zawarte w tzw. koncepcji krótkoterminowej, która będzie jedną z części studium wykonalności dla Kolei Metropolitalnej. Całość będzie gotowa za 4 lata. Umowa na opracowanie tego dokumentu właśnie została podpisana.

– Podpisaniem umowy na opracowanie studium wykonalności Kolei Metropolitalnej, wchodzimy już w zaawansowany etap przygotowujący nas do rozpoczęcia budowy tej priorytetowej dla nas inwestycji – mówi Kazimierz Karolczak, przewodniczący zarządu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.

– Oczywiście mówiąc, że cały dokument będzie gotowy za cztery lata, może wydawać się, że to bardzo długi okres, który dzieli nas od realnego wbicia pierwszej łopaty w ziemię. Niemniej należy pamiętać, że w inwestycjach finansowanych z pieniędzy publicznych, opracowanie tego rodzaju studium, to jeden z obowiązkowych etapów, po którego zrealizowaniu można przejść już do kolejnych działań. Prace nad dokumentem podzieliliśmy na etapy, aby w ich trakcie otrzymywać analizy częściowe, które pozwolą nam rozpocząć prace w miejscach, które są kluczowe dla dalszego rozwoju transportu szynowego w

Metropolii. Już teraz wiemy, że wzmocnienia wymagają szlaki na trasie Gliwice – Katowice – Dąbrowa Górnicza Ząbkowice oraz Tychy Lodowisko – Katowice – Tarnowskie Góry – wyjaśnia.

Studium wyznaczy priorytety i zweryfikuje techniczne możliwości oraz koszty

Studium wykonalności to dokument, który uszczegółowi założenia, które zostały zawarte w koncepcji Kolei Metropolitalnej. Oceni również ich zasadność, techniczne możliwości ich zastosowania oraz oszacuje koszty związane z ich realizacją. Celem jest to, aby w Metropolii to właśnie kolej była środkiem transportu pierwszego wyboru i stała się tym samym kręgosłupem systemu transportu publicznego. Podróżując pociągiem można znacznie szybciej dotrzeć do celu niż korzystając m.in. z prywatnego samochodu.

– Przykładem mogą być tutaj funkcjonujące już dzisiaj połączenia na trasach pomiędzy Tychami, Katowicami, Gliwicami i Dąbrową Górniczą – wylicza Grzegorz Kwitek, członek zarządu GZM, który odpowiada za tematy związane z transportem publicznym.

– Czas przejazdu pociągiem jest bezkonkurencyjny w porównaniu do podróży samochodem. Podmycie wiaduktu na DK86 i utrudnienia drogowe z tym związane, pokazują, jak ważnym jest stworzenie sprawnie działającego systemu kolejowego na naszym obszarze, gdzie ruch aglomeracyjny byłby odseparowany od dalekobieżnego – podkreśla.

Grzegorz Kwitek zaznacza również, że opracowanie studium będzie również pomocne w realizacji inwestycji w ramach rządowego programu Kolej+, z którego o dofinansowanie będzie się starać Metropolia wraz z gminami członkowskimi.

Kolej Metropolitalna to 400 km torów i 130 nowych przystanków

Przypomnijmy, że koncepcja Kolei Metropolitalnej oraz uzupełniający ją suplement, zawiera kilka wariantów rozbudowy

infrastruktury torowej na terenie GZM – od najbardziej podstawowego, jakim jest zwiększenie częstotliwości kursowania na już istniejących trasach, po najbardziej zaawansowany, który zakłada m.in. budowę torów przeznaczonych dla lekkiej kolei miejskiej, przejeżdżającej przez Gliwice, Tychy, Rudę Śląską, Mikołów, Gliwice i Knurów oraz budowę kolei jednoszynowej (monorail), która miałaby połączyć miasta Śląska i Zagłębia z Międzynarodowym Portem Lotniczym Katowice w Pyrzowicach. W przypadku tej ostatniej – już w koncepcji zaznaczono, że jej powstanie uzależnione będzie od rozwoju Katowice Airport, które powinno obsługiwać rocznie 10 mln pasażerów. Z szacunków portu lotniczego wynika, że mogłoby się to stać w okolicach 2030 roku.

Ponadto koncepcja Kolei Metropolitalnej zakłada, że cała sieć kolejowa będzie miała długość niemal 400 km i połączyłaby m.in. Pyskowice z Dąbrową Górniczą, Nowy Bieruń z Tarnowskimi Górami. To również nowe przystanki, których miałyby być prawie 130. Najwięcej nowych lokalizacji ma być w Katowicach, m.in. przy Politechnice Śląskiej i na osiedlu Witosa. Trzy przystanki są planowane w Sosnowcu, m.in. na Środuli. Pojawia się także w Gliwicach (m.in. osiedle Kopernika) czy Mikołowie (m.in. ul. Krakowska).

Model ruchu Kolei Metropolitalnej obejmie 100 linii

– Model ruchu kolejowego, jaki docelowo powstanie w ramach opracowania studium, będzie największym modelem w Polsce obejmującym ponad 100 linii kolejowych – mówi Joanna Sarbiewska, dyrektor Departamentu Planowania Transportu w spółce Databout, która przetarg na opracowanie studium wygrała.

– W obszarze węzła kolejowego poruszają się dziennie tysiące pociągów nie tylko pasażerskich, ale również towarowych. Odwzorowanie i analityka wszystkich występujących zależności na tak dużym obszarze będą wyzwaniem, biorąc pod uwagę cel – uzyskanie jak najbardziej optymalnego rozkładu jazdy, przy

jednoczesnym zachowaniu cykliczności i dużej częstotliwości kursowania pociągów. Rozwiązań w tym przypadku będzie wiele, jednakże w poszukiwaniu najlepszego założyliśmy wsparcie w tym projekcie databout.tools, naszych autorskich narzędzi stworzonych do wielowariantowych analiz. Na obszarze zamieszkałym przez ponad 2 mln osób, o gęstej zabudowie i występujących szkodach górniczych, rozwój kolej jest szczególnie ważny, gdyż nie ma możliwości rozbudowy infrastruktury drogowej do takich parametrów, aby zapewnić swobodne przemieszczanie. Dodatkowo, obszar ten jest bogaty w istniejącą infrastrukturę kolejową – warto to wykorzystać. W trakcie realizacji studium zamierzamy ją krytycznie przeanalizować i wskazać nowe kierunki rozwoju – dodaje.

Metrobilet, dodatkowe połączenia i dofinansowanie inwestycji kolejowych

Metropolia już teraz podejmuje liczne działania, których celem jest usprawnienie transportu szynowego na swoim obszarze. Realizuje tym samym wariant podstawowy koncepcji Kolei Metropolitalnej, którego celem jest to, by w godzinach szczytu pociągi kursowały co 15 minut.

Od 2019 roku uruchomiony został Metrobilet, czyli wspólna oferta Zarządu Transportu Metropolitalnego i Kolei Śląskich. Metrobilet dostępny jest w wersji miesięcznej oraz 6-godzinnej.

W ciągu dwóch lat GZM przekazała 7,2 mln zł dofinansowania na uruchomienie dodatkowych połączeń Kolei Śląskich. W ubiegłym roku dzięki temu na torach pojawiło się więcej o 15 kursów, w tym – 40.

Dąbrowa Górnicza otrzyma łącznie 26 mln zł wsparcia na realizację projektu przebudowy infrastruktury kolejowej w obszarze stacji w centrum miasta. Pieniądze mają zostać przeznaczone na realizację inwestycji w części kolejowej związanej z budową peronów i torów. Zadanie to ma sprzyjać

rozwojowi ruchu aglomeracyjnego i wpisuje się w rozwój Kolei Metropolitalnej. 10 mln zł zostanie przekazane w tym roku, a umowa na wykonanie tej inwestycji została podpisana przez władze miasta w miniony poniedziałek (10 sierpnia).